

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/226/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111221513
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6111221513.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Ul. Údernícka č. 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Ul. Údernícka č. 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi A. L., nar. 7. 3. XXXX, bytom Ul. O. č. XXXX/X, I. I., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Ul. Važecká č. 16, Prešov, právne zastúpeného advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, AK so sídlom Námestie SNP č. 7, Stropkov, o zaplatenie 864,03 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13. 7. 2012, č.k. 9C/76/2012-82, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane odporcu náhradu trov konania v sume 70,90 Eur na účet jeho právneho zástupcu, m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy prvostupňového konania predstavujúce trovy jeho právneho zastúpenia vo výške 212,69 Eur, na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, AK so sídlom Námestie SNP č. 7, Stropkov, č.ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania predstavujúce trovy jeho právneho zastúpenia vo výške 58,15 Eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, AK so sídlom Námestie SNP č. 7, Stropkov, č.ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia sumy 864,03 Eur s 13% úrokom z omeškania ročne od 09. 12. 2006 z titulu plnenia z úverovej zmluvy. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľa zaviazal nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania vo výške 70,90 Eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, na účet jeho právneho zástupcu.

V odôvodnení uviedol, že návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu uplatnenia 3- ročnej premlčacej doby vedľajším účastníkom na strane odporcu. Súd nepovažoval dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu za právne relevantnú vo vzťahu k predmetu sporu a najmä vo vzťahu k posúdeniu otázky predĺženia premlčacej lehoty na dobu 10 rokov, lebo v bode 2. bod 1. Dohody je uznaný odporcom záväzok voči pôvodnému veriteľovi Consumer L. G. a. s. s uvedením čísla zmluvy, ktoré vôbec nekorešponduje s úverovou zmluvou a ani označenie veriteľa nekorešponduje s pôvodným veriteľom.

Ohľadom náhrady trov konania uviedol, že navrhovateľ nebol v konaní úspešný, preto mu náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania spolu v sume 70,90 Eur, pričom

vychádzal z tarifnej hodnoty veci - požadovanej istiny 864,03 Eur, nie z kapitalizovanej sumy úrokov, lebo túto praktiku súd považoval len za umelé navyšovanie základu, z ktorého sa vypočítava advokátska odmena.

Súd aplikoval ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a priznal náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu jednej tretiny, pričom dôvodil, že právny zástupca zastupoval vedľajšieho účastníka opakovane v obdobných sporoch, pričom používal vo všetkých sporoch rovnakú právnu argumentáciu.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podali odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu a navrhovateľ, obidvaja proti výroku o trovách konania.

Vedľajší účastník uviedol, že pokiaľ súd dôvodil, že vedľajší účastník v obdobných sporoch používa rovnakú právnu argumentáciu, len reaguje na opakované nedôvodné návrhy navrhovateľa, ktorý používa nekalú podmienku uplatňovania premlčaných pohľadávok v snahe ešte viac na úrokoch z omeškania „zbedačovať“ slabé sociálne vrstvy rezignovaných a neinformovaných spotrebiteľov. Za zdanlivou jednoduchosťou sporov sa skrýva enormné množstvo práce a vynaložených prostriedkov. Nie je v možnostiach združenia fyzicky zvládnuť všetky spotrebiteľské veci v konaniach prebiehajúcich na súdoch v SR, lebo táto agenta vyžaduje nielen právnickú kvalifikáciu, ale aj enormné nároky na osoby, ktoré by túto agendu systematicky spracovali. Združenie nemá finančné prostriedky ani na personálne obsadenie, preto jedinou možnosťou na efektívne presadzovanie spotrebiteľských práv je realizovanie jeho činnosti prostredníctvom advokátskych kancelárií.

Poukázal na to, že jeho cieľom je minimalizácia agendy, čo sa dosiahne len vtedy, ak budú podporené účinné prostriedky na odradenie dodávateľov realizovať svoju doterajšiu prax. V prípade, ak neriskujú ani len plnú náhradu trov konania, „skúšať sa im stále oplátiť a budú to robiť naďalej“.

Podľa jeho názoru nie je možné konštatovať, že v danej veci išlo o jednoduché a právne nenáročné posúdenie problému. Vyjadrenia boli vecné, podnetné a kvalifikované. Aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. nebola náležitá.

Je otázne prečo navrhovateľ, ako silná finančná spoločnosť vymáhajúca po celom Slovensku nespočetne množstvo pohľadávok si nezriadi vlastné právne oddelenie, ktoré bude vymáhať od spotrebiteľov pohľadávky na súdoch bez právneho zastupovania. Namiesto toho sa dáva zastupovať silnou advokátskou kanceláriou, ktorá si už v návrhu na začatie konania neoprávnene účtuje aj právny úkon, ktoré súdy v platobnom rozkaze priznávajú - pokus o zmier.

Namietal tiež, že súd pri priznaní trov dodávateľovi v platobnom rozkaze, ktorý si navyše vedome uplatňoval premlčaný nárok, nemal žiaden problém priznať mu plnú náhradu trov konania, ktoré vôbec nekrátil a neaplikoval v jeho prípade ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p..

Vedľajší účastník poukázal na čl. 38, 47 Charty základných práv EÚ, čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, pričom namietal, že súd pri nepriznaní plnej náhrady trov vedľajšiemu účastníkovi postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EU, v rozpore s ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou.

Zároveň poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 332/2011 Z.z. a uviedol, že novelizovaná právna úprava zohľadňuje aj judikát Súdneho dvora EÚ z 22. 12. 2010 vo veci DEB proti Spolková republika E. C-XXX/XX.

Vedľajší účastník ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu rovnosti zbraní. V danej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, a preto je nutné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidla ich

aplikácie. Základnou filozofiou spotrebiteľského práva je pozitívny zásah štátu, ktorým je kompenzovaná zjavná nerovnováha medzi dodávateľom a spotrebiteľom v kontraktačnom procese. Tento pozitívny zásah štátu realizuje zákonodarca moc spotrebiteľskou právnou úpravou, avšak nezastúpiteľnú úlohu pri naplňaní cieľov EÚ v rámci ochrany spotrebiteľa musí zohrať aj súdna moc náležitou aplikačnou praxou a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľov.

Nepriznanie trov konania prípadne moderačné právo súdu znížiť trovy konania, sú podľa § 150 ods. 1 O.s.p. formulované ako právo súdu, nie ako jeho povinnosť. Súd musí pri svojom rozhodnutí pri aplikácii citovaného ustanovenia náležite a spravodlivo odôvodniť, prečo tak postupoval, aby bolo rozhodnutie v tejto časti preskúmateľné a nemalo črty svojvôle.

Podľa názoru vedľajšieho účastníka v spotrebiteľských veciach ustanovenia § 150 ods. 1 nie je možné aplikovať za predpokladu, že dodávateľ si uplatňoval nárok z neprijateľnej podmienky, nárok po použití nekalej obchodnej praxe, prípadne nárok premlčaný a spotrebiteľ bol v konaní úspešný.

Vzhľadom na uvedené žiadal napadnuté rozhodnutie vo výroku o trovách konania podľa § 220 O.s.p. zmeniť tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy prvostupňového konania vo výške 284,40 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, č.ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXX v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň si uplatnil trovy v odvolacom konaní vo výške 51,98 Eur. V prípade, že by sa súd nestotožnil s touto argumentáciou, žiadal podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. prerušiť konanie a obrátiť sa na súdny dvor EÚ s prejudiciálnymi otázkami, ktoré uviedol. Ohľadom stanovenia tarifnej hodnoty veci v „poznámke“ poukázal na rozhodnutia D. súdu v Z., zo dňa 7. 6. XXXX č.k. XXCo/XX/XXXX-XX a z 19. 1. XXXX, č.k. XCob/XX/XXXX-XX.

Navrhovateľ v podanom odvolaní žiadal napadnuté rozhodnutie vo výroku o trovách konania podľa § 220 O.s.p. zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi súd náhradu trov konania nepriznáva. Zároveň si uplatnil trovy v odvolacom konaní celkom vo výške 40,03 Eur.

Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Podľa jeho názoru v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva.

Cieľom Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods.2 O.s.p..

Navrhovateľ spochybňuje nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom, pričom nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Prioritne sa teda predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Nespochybňuje ust. § 20 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z., avšak zastáva názor, že ak sa združenie rozhodne využívať na zastupovanie v konaniach pomoc advokátom (splnomocniť ho na zastupovanie v tisíckach sporov, do ktorých sa hromadne vstúpilo), musí jeho trovy znášať z vlastných prostriedkov. V opačnom prípade sa vytvára dojem účelovosti konania združenia, ktorého činnosť by spočívala len vo vstupe do konania spolu so splnomocnením advokáta za cieľom dosiahnutia odmeny.

Zároveň uviedol, že nie je zrejme na základe koho iniciatívy vstúpil vedľajší účastník do konania, ako sa dostal k informáciám o predmetnom konaní, čo je nevyhnutné pre posúdenie nároku vedľajšieho účastníka na trovy právneho zastúpenia za úkon právnej služby „prevzatie a príprava právneho zastúpenia“, keď nie je zrejme, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom.

Navrhovateľ zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovy účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva, na túto skutočnosť by mal súd prihliadnuť a použiť ustanovenie § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril vedľajší účastník na strane odporcu. Žiadal rozsudok okresného súdu v napadnutej časti - odvolaním navrhovateľa - ako vecne správy potvrdiť a priznať mu trovy odvolacieho konania v sume 51,98 Eur.

Uviedol, že aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. na danú vec je nenáležitá. Pre posúdenie možnosti aplikácie uvedeného ustanovenia je podstatné zisťovať okolnosti súvisiace so stavom pred začatím sporu, so správaním sa účastníkov v priebehu sporu a s okolnosťami uplatnenia nároku. Správanie navrhovateľa v danej veci a okolností, za ktorých navrhovateľ plošne na celom Slovensku uplatňuje pohľadávky z neprijateľných zmluvných podmienok po použití nekalých obchodných praktík a premlčané pohľadávky nedávajú predpoklad pre aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p..

Už samotný vstup vedľajšieho účastníka do konania pôsobí pre navrhovateľa odradzujúco. Uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku berie svoj návrh na začatie konania späť. Vstup vedľajšieho účastníka je dostatočne účinným prostriedkom zabrániť dodávateľom porušovať spotrebiteľské práva.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že združenie má trovy advokáta hradiť z vlastných prostriedkov, uviedol, že finančná podpora Ministerstva hospodárstva SR vo výške X.XXX,- Eur nepokrýva ani len poštové výdavky.

Ohľadom namietaného úkonu prevzatie a príprava právneho zastúpenia uviedol, že tento je mimoriadne dôležitým úkonom, kedy sa advokátom zhodnocuje opodstatnenosť, účelnosť a stratégia právneho zastúpenia a následne sa táto konzultuje na prvej porade s klientom. Podľa ich pokynov sa zisťuje evidencia živej spotrebiteľskej veci na súde a zisťuje sa dodávateľ, ktorý žalobu podal vrátane súvisiacich administratívnych a daňových evidencií. Tento úkon v sebe zahŕňa aj žiadosť o poskytovanie informácií potrebných na vstup do konania, administratívnu činnosť sekretariátu kancelárie spočívajúcu v evidencii v menoslove, v ďalších evidenčných pomôckach podľa spisového poriadku, pridelení spisovej značky, založení spisu, vyhotovení písomného podania o vstupe do konania a jeho zaslaní súdu.

Vedľajší účastník opätovne aj vo vyjadrení poukázal na čl. 38, 47 Charty základných práv EÚ, č. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, pričom uviedol, že súd pri rozhodovaní o náhrade trov vedľajšiemu účastníkovi postupoval v súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v rozpore s ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. Zároveň poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 332/2011 Z.z. a uviedol, že novelizovaná právna úprava zohľadňuje aj judikát Súdneho dvora EÚ z 22. 12. 2010 vo veci B. proti S. republika E. C-XXX/XX.

Ak by nemajetnému združeniu bolo odmietnuté právo na náhradu trov konania, de facto by to znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov združením na súdoch. Vedľajší účastník ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu rovnosti zbraní.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril tiež navrhovateľ. Uviedol, že sa pridrižiava svojich tvrdení v podanom odvolaní a má za to, že v predmetnom prípade nemožno hovoriť o účelne vynaložených trovách na uplatnenie a bránenie práva. Podľa jeho názoru žiadne zo zákonných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenie na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby.

V danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia.

Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť by mal súd prihliadnuť a reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky uviedol, že tento je nedôvodný a účelový, nakoľko posúdenie priznania náhrady trov konania patrí jednoznačne do právomoci vnútroštátneho súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil podľa § 220 ods. 1, 2 O.s.p..

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal návrh na začatie konania podaním doručeným okresnému súdu dňa 28. 9. 2011, pričom sa domáhal od odporcu zaplata sumy 864,03 Eur s 13 % úrokom z omeškania ročne od 09. 12. 2006 z titulu plnenia zo zmluvy k úverovému účtu č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej s jeho právnym predchodcom K. a. s..

Okresný súd vydal v skrátrenom konaní dňa 22. 11. 2011 platobný rozkaz č.k. XXRO/XXX/XXXX-XX.

Vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa G. oznámil vstup do konania podaním zo dňa 25. 1. 2012 doručeným okresnému súdu dňa 30. 1. 2012. Zároveň pripojil aj plnú moc pre advokáta.

Voči platobnému rozkazu podal vedľajší účastník odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania nároku a požadoval náhradu trov právneho zastúpenia vychádzajúc z tarifnej hodnoty veci predstavujúcej žalovanú istinu 864,03 Eur a kapitalizovanú sumu úrokov 551,13 Eur za úkony právnej pomoci príprava a prevzatie zastúpenia, podanie odporu, plus 20 % DPH, spolu 189,60 Eur.

Právny zástupca navrhovateľa podal písomné vyjadrenie datované dňa 27. 4. 2012, v ktorom poukázal na tú skutočnosť, že vedľajší účastník nemôže vzniesť námietku premlčania, a zároveň pripojil dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku, v zmysle ktorej došlo ku vzniku novej premlčacej lehoty 10 rokov odo dňa, kedy k uznaniu došlo, t. j. odo dňa 8. 1. 2010. Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení uviedol, že uzatvorenie dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. a spochybnil, či sa jedná vôbec o podpis odporcu. Poukázal na to, že sa jednalo o formulárovú dohodu o uzavretí splátkového kalendára, spotrebiteľ chcel splátky, ale musel podpísať celý formulár, pričom ani netušil význam toho, čo podpisuje. Jedná sa potom o nekalú obchodnú prax na strane navrhovateľa, ktorá nepožíva ochranu a je v rozpore s dobrými mravmi.

V konaní nebolo sporné, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bola dňa 2. 2. 2004 uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorá svojím charakterom je spotrebiteľskou zmluvou.

Vedľajší účastník na strane odporcu vzniesol námietku premlčania tohto nároku.

Z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo dňa 8. 1. 2010 bolo zistené, že v bode 2. bolo uvedené, že osoby uvedené v bode 1.2 (dĺžník) alebo 1.3 dohody uznávajú čo do právneho dôvodu a výšky záväzkov voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom Consumer L. Holding, a. s., číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX zo dňa (chýba uvedenie dátumu), pričom dĺžná suma pozostáva zo sumy vo výške 541,36 Eur a príslušenstva a nákladov vo výške 96,26 Eur.

Okresný súd návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu uplatnenia 3-ročnej premlčacej doby; dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu nepovažoval za právne relevantnú vo vzťahu k predmetu sporu a najmä vo vzťahu k posúdeniu otázky predĺženia premlčacej lehoty na dobu 10 rokov, lebo v bode 2. bod 1. Dohody je uznaný odporcom záväzok voči pôvodnému veriteľovi T. L. G., a. s., s uvedením čísla zmluvy, ktoré vôbec nekorešponduje s úverovou zmluvou a ani označenie veriteľa nekorešponduje s pôvodným veriteľom.

Odvolačný súd sa danou vecou zaoberal v rozsahu, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Na druhej strane pokiaľ ide o argumentáciu vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, odvolací súd sa s ňou stotožňuje. V odvolaní dôsledne a podrobne vyargumentoval nárok na náhradu trov konania. Nárok vedľajšieho účastníka na trovy konania je daný. Avšak rozhodnutie okresného súdu nie je správne v časti, v ktorej priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu len jednu tretinu z požadovaných trov aplikujúc ust. § 150 ods. 1 O.s.p. .

Odvolačný súd vzhľadom na námietku navrhovateľa si dovoľuje poukázať na ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Podľa odkazu pod písm. 10a je takouto organizáciou vedľajší účastník v zmysle zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie umožňuje takémuto subjektu vstúpiť do konania, pretože ide o hlavnú činnosť danej organizácie, ktorou je ochrana práv podľa citovaného predpisu a túto ochranu môže združenie poskytovať aj v rámci súdneho konania.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Z ustanovenia § 137 O.s.p. nepochybne vyplýva, že trovami konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, okrem iného aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

Článok 47 ods. 2 Ústavy SR zaručuje každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi organmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Občiansky súdny poriadok upravuje takéto podmienky v ustanovení § 22 a nasl. . V zmysle § 25 ods. 1 O.s.p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

Je nepochybne, že vedľajší účastník je riadnym účastníkom v zmysle citovaného ustanovenia, teda v súlade s citovaným článkom Ústavy SR aj Občianskym súdnym poriadkom má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta.

Z ničoho nevyplýva, že vedľajší účastník, v danom prípade združenie založené na ochranu spotrebiteľov, sa nemôže dať v konaní zastúpiť advokátom. Združenie môže v konaní vystupovať samostatne alebo prostredníctvom zástupcu. Ak zákon garantuje právo na zastúpenie účastníka v súdnom konaní, pochybnosť navrhovateľa o účelnosti vynaloženia takýchto trov je v rozpore so zákonnou garanciou na právo zastúpenia. Ak by súd prijal záver navrhovateľa, musel by taktiež položiť otázku, či je nutné, aby vo všetkých sporoch navrhovateľ sa nechal zastupovať advokátom, to znamená, že navrhovateľ je zastúpený po odbornej stránke advokátskou kanceláriou, avšak na druhej strane toto právo pre druhého účastníka popiera s poukazom na to, že zbytočne sa navyšujú trovy konania.

Z námietok navrhovateľa vyplýva, akoby chcel vytvoriť nerovné podmienky pre účastníkov v konaní, keď navrhovateľ je právne zastúpený a toto právo vedľajšiemu účastníkovi ako riadnemu účastníkovi upiera. Popiera tak základný princíp „rovnosti zbraní“. Právo vedľajšieho účastníka vstupovať do tzv. spotrebiteľských sporov je dané článkom 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, kedy sa jej ukladá zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu svojich záujmov. Právo spotrebiteľov na vytváranie týchto združení upravujú príslušné smernice EÚ, napr. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/27/ES, Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES, ako aj článok 38 Charty základných práv EÚ.

Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka, spotrebiteľského združenia - právnickej osoby, advokátom, deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) zo dňa 22.12.2010 vo veci C-279/09 DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft mbH proti Spolkovej republike Nemecko, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany, ako je ustanovená v článku 47 Charty základných práv EÚ, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby. Z toho vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

K námietkam ohľadom úkonu právnej pomoci - prevzatie a príprava zastúpenia odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade ide o vzťah medzi vedľajším účastníkom a jeho právnym zástupcom, pričom odvolací súd zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že vedľajší účastník udelil plnú moc právnemu zástupcovi na zastupovanie, muselo dôjsť k prevzatiu a príprave zastúpenia práve na základe takéhoto právnemu úkonu, inak by nemohol právny zástupca vedľajšieho účastníka v konaní zastupovať.

Pokiaľ okresný súd aplikoval ust. § 150 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na odvolacie námietky vedľajšieho účastníka na strane odporcu odvolací súd uvádza:

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Z hľadiska ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. za určitých okolností súd nemusí priznať náhradu trov konania úspešnému účastníkovi v prípade, ak sú splnené dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom ide skôr o výnimočný prípad, kedy súd zohľadňuje celkové okolnosti prípadu, postoj účastníkov k veci v priebehu konania a ich sociálne zázemie. Pokiaľ ide o sociálne zázemie, táto skutočnosť u navrhovateľa zrejme neprichádza do úvahy. Z hľadiska vedľajšieho účastníka nedošlo k žiadnemu pochybeniu vo vzťahu k danému ustanoveniu, ktoré by malo za následok, že existujú také dôvody, pre ktoré by mu súd náhradu trov konania nemohol priznať.

V zmysle ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. pod dôvody hodné osobitného zreteľa nemožno subsumovať skutočnosť, že „právny zástupca vedľajšieho účastníka zastupoval vedľajšieho účastníka opakovane v obdobných sporoch, pričom používal vo všetkých sporoch rovnakú právnu argumentáciu.“ Je preto relevantná odvolacia námietka vedľajšieho účastníka na strane odporcu, že okresný súd nesprávne právne posúdil vec.

Argument súdu, že právny zástupca vedľajšieho účastníka zastupoval vedľajšieho účastníka opakovane v obdobných sporoch, pričom používal vo všetkých sporoch rovnakú právnu argumentáciu nie je dostatočným dôvodom na moderačné právo súdu znížiť trovy konania, t.j. krátiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia v rozsahu dvoch tretín a priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu jednej tretiny podľa odseku 1 ust. § 150 O.s.p.. Zdôvodnenie okresného súdu ohľadom aplikácie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. neobstojí, pretože, aby bolo možné pristúpiť k úvahám o premlčaní nároku je potrebné oboznámiť sa s podstatou nároku, jeho vzniku, jeho existenciou a dĺžkou jeho trvania. Nie je možné automaticky a paušálne vznášať námietku premlčania bez toho, aby sa vedľajší účastník nezaoberal uvedenými skutočnosťami.

Pokiaľ okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka pri určení výšky odmeny za jeden právny úkon určil tarifnú hodnotu veci len z požadovanej istiny, s týmto postupom, aký zvolil okresný súd, odvolací súd súhlasí. Odvolací súd v zásade nepopiera, že istina a príslušenstvo na účely advokátskej tarify majú rovnaký právny režim, avšak či do tarifnej hodnoty veci sa má zahrnúť aj hodnota príslušenstva závisí od konkrétnych okolností prípadu (napr., ako správne uviedol okresný súd, v prípade, ak je príslušenstvo uplatňované ako samostatný nárok, súd prizná náhradu trov právneho zastúpenia z príslušenstva). V danom prípade neexistuje žiaden právny dôvod, aby sa do tarifnej hodnoty veci subsumovala aj kapitalizovaná suma úrokov.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania zmenil tak, že navrhovateľa zaviazal podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. k povinnosti nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy prvostupňového konania, predstavujúce trovy jeho právneho zastúpenia vo výške 212,69 Eur, ktoré pozostávajú z tarifnej odmeny za tri úkony právnej služby v sume 154,35 Eur, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, za podaný odpor zo dňa 9. 3. 2012 a podanie písomného vyjadrenia zo dňa 18. 6. 2012 vo výške 51,45 Eur za každý úkon (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu 864,03 Eur, podľa § 10 ods. 1, s použitím § 14 ods. 1 písm. a, b/ vyhl. č. 655/2004 Z. z.), z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedené úkony právnej služby v sume 22,89 Eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, k tomu 20 % DPH vo výške 35,448 Eur zo základu 177,24 Eur.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p., § 151 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný vedľajší účastník, preto mu patrí náhrada trov odvolacieho konania.

Náhradu trov právneho zastúpenia súd priznal v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. , pričom v zmysle § 9 ods. 1 vyhlášky za základ sadzby tarifnej odmeny súd stanovil odmenu z hodnoty veci a druhu veci, ktorá bola predmetom odvolacieho konania. Odvolací súd prízvukuje, že predmetom odvolacieho konania nebola suma o zaplatenie 864,03 Eur, ktorá predstavovala základ pre výpočet trov v prvostupňovom konaní, ale odvolací súd sa zaoberal len nárokom na náhradu trov a jeho výškou. Preto tarifná hodnota veci v odvolacom konaní predstavuje sumu 70,90 Eur, z ktorej v súlade s § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky patrí odmena za dva úkony právnej služby po 16,60 Eur za podanie odvolania a vyjadrenia sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka, spolu 33,2 a v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 vyhlášky patrí i režijný paušál vo výške 15,26 Eur (7,63 Eur x 2), spolu 48,46 Eur tomu DPH 20 % 9,692 Eur, spolu odmena predstavuje sumu 58,15 Eur.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.